

คำอธิบาย

การออกใบเหี้ยบบย่ำที่ดิน

กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. ๒๔๖๖

สำนักหอสมุด

คำอธิบาย

การออกใบเหยียบย่ำที่ดิน

๓ เป็นความประสงค์ของรัฐบาลมาช้านานในการที่จะให้ความสะดวกแก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินที่จะไถ่กันสร้างทำที่ดินให้เป็นประโยชน์ ดังจะเห็นได้จากกฎหมายเก่า
 ดั้งเดิม "มาตรา ๓ ถ้าคนนอกเมืองหลวง ขึ้นเป็นแว่นแคว้น
 กรุงศรีอยุธยาใช้ตราขจร อย่าให้ซื้อขายแก่กัน อย่า
 ละไว้ให้เป็นทำเลเปล่า ให้นายบ้านนายอำเภอร้อยแขวง
 แลนายอัครจัตคนเข้าอยู่ในทนน อนึ่งทนนอกเมืองชำระค
 อย่นานกต แลมนผู้หนึ่งล้อมเอาไว้นั้นเป็นไรเป็นสวน
 มั่น ๆ ได้ปลูกต้นไม้สรรพอณูมณในทนนไว้ให้ลดอากรไว้
 แก่มนุษย์หนึ่ง พ้นกว่านั้นเป็นอากรหลวงแล" (กฎหมาย
 ลักษณะเด็ดเดี่ยวในกฎหมายเก่าหน้า ๓๗๓) ที่เป็นดังนี้
 เพราะว่าผลประโยชน์เมืองไทยเราเกี่ยวข้องกับทุกถิ่นเป็น

ส่วนมาก ถ้าราษฎรได้ โกงสร้างฉ้อโกงทำผิดคนให้เช่น
 ประโยชน์มากขึ้นเท่าใด โภคทรัพย์ของประเทศก็ย่อม
 เจริญขึ้นตาม เพราะฉะนั้นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ จึงควร
 ถือเป็นกิจสำคัญในหน้าที่อย่างหนึ่ง ในการที่จะแนะนำแล
 ช่วยเหลือเกื้อหนุนให้ราษฎรได้ทำให้ พนทเป็นประโยชน์
 ในการเพาะปลูกให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้

๒ การขุดลอกกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้น สำหรับประชาชน
 ทั่วไป กฎหมายให้ โอกาสหลายอย่าง ขุดลอกด้วยการ
 ปลูกครอง แลทำในที่ดินที่ขุดลอกอยู่นั้นเป็นประโยชน์ตาม
 สมควรที่จะแสดงอำนาจว่าตนได้ปลูกครองอยู่ก็ได้ ขุดลอก
 ด้วยแสดงหลักฐานว่ารัฐบาลได้ ให้ขุดตามเขตรจากคแล
 มหนึ่งสองสำคัญที่รัฐบาลได้ ให้ไว้เป็นคัมภีร์ได้ หนึ่งสอง
 สำคัญที่รัฐบาลได้ออกให้ ไว้สำหรับเป็นคัมภีร์แก่ผู้ ขุดลอก
 ที่ดินมีหลายอย่าง แต่ที่ประสงค์จะกล่าวในที่นี้เฉพาะแต่
 ไขเหยียบย่ำอันเป็นหน้าที่ของกรมการอำเภอจะพึงออกให้
 แก่ราษฎรตามหน้าที่ ๆ ได้ขุดขุดไว้ ในกฎหมาย ต้อง

เข้าใจเสียก่อนว่า โยเหี้ยมขยันนั้น ไม่ใช่เป็นหนังสือ
 สำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นแต่เพียงใบพยานที่เจ้า
 พนักงานซึ่งรัฐบาลใหม่นำที่ออกให้แก่ผู้มีคามประสงค์
 จะไถ่สร้างที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามกำลังของตนที่จะ
 ทำได้ภายในเวลาอันสมควร เพื่อยोगคนพิพาทอันจะเกิด
 ขึ้นจากการรกลายอแย่งกันทำ หรือว่าโดยตรงก็คือ
 รัฐบาลทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะแบ่งแจกที่ดินที่รกร้างว่าง
 เปล่าให้ราษฎรทำตามกำลังของตนไม่ให้แย่งชิงกคชกัน
 ซึ่งเป็นเหตุให้ยุ่งยากแก่ความเมืองท่าน ด้วยประการ
 นี้เองโยเหี้ยมขยันที่เจ้าพนักงานออกให้นั้น จึงต้องมี
 กำหนดอายุให้ตามควรแก่ที่ผู้ขอจับจองจะพึงทำทำให้เช่น
 ประโยชน์ใด คือไปจึงเปลี่ยนเป็นหนังสือสำคัญแสดง
 กรรมสิทธิ์ที่ถักว่านั้น เช่นตราจอง แลโฉนด ตาม
 กฎหมาย

๓ โยเหี้ยมขยันที่ออกกันอยู่ในปัจจุบันนี้เป็น ๓ วิธี คือ
 ๑
 ๒

(๑) ในที่ ๆ ไม่ได้ตั้งหอทะเบียน (คือยังไม่ได้
 ใช้พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. ๑๒๗) การออก
 ใบเหยียบย่ำที่ดินใช้วิธีเดิม ชายของใบเหยียบย่ำที่ดิน
 มีกำหนด ๑ ปี ถ้าผู้ขอเหยียบย่ำไม่ทำหรือทำแล้วทิ้งไป
 เสียเกิน ๑ ปี นับว่าขาดกรรมสิทธิ์ (กำหนด ๑ ปีนั้น
 กำหนดตามข้อบังคับการหวงห้ามที่ดิน ร.ศ. ๑๓๗ แต่
 คาลยัตติธรรมก็เคยถือตามนั้น ให้ดูคำพิพากษาฎีกา
 ที่ ๘๖๘ พ.ศ. ๒๔๕๖ แลฎีกาที่ ๖๕ ร.ศ. ๑๓๘ ที่ ๓๕๖
 ร.ศ. ๑๓๘) ใบเหยียบย่ำที่ดินไม่ห้ามการโอนใบเหยียบย
 ำให้ผู้อื่น

(๒) ใบเหยียบย่ำซึ่งออกโดยพระราชบัญญัติออก
 โฉนดที่ดิน ร.ศ. ๑๒๗ หมวดที่ ๑๓ (คือที่ของที่ ๆ ได้มี
 หอทะเบียนที่ดินแล้ว) ใบเหยียบย่ำที่ออกโดยพระราช
 บัญญัตินั้นกำหนดอายุ ๒ ปี ผู้ถือใบเหยียบย่ำจะโอนให้
 แก่ผู้อื่นไม่ได้

(๓) ใบเหี้ยยขย่ำที่ได้ออกโดยประกาศใช้ของบังคับ
 ชั่วคราวสำหรับทำการเพาะปลูกสวนใหญ่ สมพัทศร
 ที่ไโรแลนา ร.ศ. ๑๒๘ ใช้เฉพาะในมณฑลชุมพร นคร
 ศิริธรรมราช ยัตตานี ภูเก็ต แลเจันทบุรี กำหนดอายุใบ
 เหี้ยยขย่ำประเภทนี้ ตามเกณฑ์ที่ได้ออกโดยขอเหี้ยยข
 ย่ำแลประเภทนั้นผลไม้มันจะเพาะปลูก คือ

ก. ถ้าขอเหี้ยยขย่ำเพื่อทำการเพาะปลูกสวน สมพัทศร
 (คือปลูกพรรณไม้มงคลอันมีอายุไม่เกินกว่า ๓ ปีของ
 ปลูกใหม่) ที่นาและไร่มีกำหนดอายุใบเหี้ยยขย่ำ ๒๔
 เดือน ถ้ามีใบกระทำทนนให้เช่นประโยชน์ ๓ ใน ๓๐
 แห่งอาณาเขตรทั้งหมดของที่ดินนั้น ใบเหี้ยยขย่ำนั้น
 เป็นขาดอายุ ผู้เหี้ยยขย่ำจะมีกรรมสิทธิ์ปกครองถ้เฉพาะ
 ที่ๆ ได้ทำเป็นประโยชน์แล้ว ถ้าผู้ขอใบเหี้ยยขย่ำทำเนื่อ
 ที่ให้เป็นประโยชน์ไม่ต่ำกว่า ๓ ใน ๑๑ แห่งอาณาเขตร
 ทั้งหมดของที่ดินนั้นภายใน ๒๕ เดือน จึงให้ที่ขออายุใบ
 เหี้ยยขย่ำได้ออก ๓ ปี (คือ รวมกันทั้งหมดเป็น ๕ ปี)

ต่อไปนั้น ถ้ายังทำที่ดินให้เป็นประโยชน์ไม่ได้หมดทั้งแปลงก็เป็นอันไม่ต่ออายุใบเหี้ยยขยันให้ อีก ผู้ถือใบเหี้ยยขยันจะถือกรรมสิทธิ์ใดเฉพาะแต่ที่ ๆ ได้หักวางทางพงทำให้เป็นประโยชน์แล้วเท่านั้น

ข. ผู้ขายของที่ดินเพื่อทำการเพาะปลูกสวนใหญ่ ใบเหี้ยยขยันนั้นต้นมีอายุ ๒๔ เดือน ภายใน ๒๔ เดือนนั้นถ้ามีได้ โคนสร้างปลูกพืชพันธุ์พรรณไม่ให้เกิดเนื้อที่ตนลง ๓ ใน ๓๐ แห่งอาณาเขตทั้งหมดของที่ดินนั้น เป็นอันไม่ต่ออายุใบเหี้ยยขยันให้ ถ้าได้ถากถางเพาะปลูกทำประโยชน์ในที่ดินไม่ต่ำกว่า ๑ ใน ๓๐ ภายใน ๒๔ เดือน จะต่อใบเหี้ยยขยันให้ ได้ อีก ๓ ปี รวมเป็น ๕ ปี ใน ๕ ปีนั้น ถ้าได้ปลูกต้นไม้ลงในที่ดินตามใบเหี้ยยขยันได้ ๑ ใน ๕ ของที่ดินทั้งหมดในแปลงนั้น จึงให้ต่ออายุให้ อีก ๓ ปี รวมเป็น ๘ ปี ถ้าครบ ๘ ปีทำที่ดินเพาะปลูกให้เป็นประโยชน์ไม่ได้หมดไม่ต่ออายุใบเหี้ยยขยันให้ อีก คง

ถือกรรมสิทธิ์ปกครองได้แต่เฉพาะที่ซึ่งได้ โกงสร้างเพราะ
ปลุกพรรณไม้ไว้แล้ว

ตามวิธีการในประกาศ ยี่ ร.ศ. ๑๒๙ ดังกล่าวมานั้น

ปรากฏว่า ตามทางการไม่เป็นความสะดวก เจ้าพนักงาน
ใน ๕ มณฑลนั้น จึงคงปฏิบัติตามข้อบังคับการหวงห้าม
ที่คนขย ร.ศ. ๑๓๗ ต่อมา

๔ การออกใบเหยียบขยำก่อนมขอบังคัยการหวงห้าม
ที่คน ร.ศ. ๑๓๗ ไม่จำเป็นต้องออกด้วยแบบพิมพ์ แลก็ตามัน
ก็ออกได้ แต่เมื่อได้มขอบังคัยการหวงห้ามที่คน

ร.ศ. ๑๓๗ แล้ว การออกใบเหยียบขยำกำหนดให้เป็นหน้า
ของกรมการอำเภอ

๕ ระเบียบการออกใบเหยียบขยำที่กล่าวไว้ในประเภท
๑ กย ๒ นั้น คงทำพิธีอย่างเดียวกัน คือ

ผู้ใดจะขอเหยียบขยำที่ตนซึ่งเข่นที่ว่างให้ ผันนขกไม
แก่นหมายเขตรที่ซึ่งจะขอขบงองไวทกมมแล้วเซณกานัน

ผู้ปกครองตำบลซึ่งจะขอขบงองทนนพรอสมทวดยผู้ปกครอง

ที่คนซึ่งมีอาณาเขตรใกล้เคียงไม่ต่ำกว่าอีก ๒ คน เป็น
 พยานไปชั้นสุดท้าย แล้วทำเรื่องราวข้อขบขู่ของทนายต่อ
 กรรมการอำเภอผู้ปกครองท้องที่ เรื่องราวนี้ของลงข้อ
 กำนันแลพยานรับรองว่าเป็นความจริงด้วย

เมื่อกรรมการอำเภอใครข้เรื่องราวแล้วเห็นเป็นการ
 ถูกต้องก็ให้ออกใบเหยียบขี้ไก่แก้มือขไป ใบเหยียบขี้
 ของลงข้อแลประทยตราตำแหน่งนายอำเภอ ทั้งลงข้อ
 กำนันนายตำบลซึ่งเป็นพยานด้วย

ให้ บัดประกาศ โฆษณา การที่มี ข้อขบขู่ของทนายนั้น
 ใว้เขตว่าการอำเภอ แลว่าการกำนันนายตำบลซึ่ง
 ปกครองท้องที่ ในเขตรที่คนทขบขู่ของนนด้วย

ถ้าท้องที่ใดที่ใดมีเหตุเบียดเบียนทนาย เมื่อกรรมการ
 อำเภอใดออกใบเหยียบขี้ไก่ไปแล้ว ให้แจ้งให้กรรมการ
 ตำแหน่งนาสำหรับจังหวัดนนทบุรีด้วย

ที่ซึ่งกรรมการอำเภอใดออกใบเหยียบขี้ไก่ไปนี้ แม
 ปรากฏความภายหลังว่าเป็นที่ซึ่งรัฐบาลไม่มีความ

ประสงค์จะให้ผู้ใดมีกรรมสิทธิ์ เช่นจะหวงห้ามไว้สำหรับ
ประโยชน์ราชการ หรือสำหรับราษฎรเลยสัตว์พาหนะ
ตกไม้ ตกฟัน ตกน้ำ ขุดแร่ ทางเดิน ทางน้ำ หรือ
สำหรับสาธารณประโยชน์ประการใดประการหนึ่ง จะไม่
ยอมให้ขบของคดี หรือปรากฏว่า ผู้นั้นของที่มากเกิน
กำลังที่ตนสามารถจะทำประโยชน์ให้เกิดแก่พินชาติ จะ
ยอมให้ผู้นั้นของแต่พอกำลังจะทำใดคดี ผู้ถือใบเหยียบยบ
ย่ำไม่มีอำนาจที่จะอ้างว่าตนควรจะได้ของที่ราวนั้นตาม
ความประสงค์ เพราะเหตุที่มิใช่เหยียบย่ำเป็นสำคัญ

๖ ทักกล่าวนี้ กล่าวตามตัวหนังสือในกฎหมายแล
ข้อบังคับ แต่กรรมการอำเภอเป็นเจ้าพนักงานผู้ปกครอง
ราษฎร ในการที่ออกใบเหยียบย่ำไปแล้ว จะกลับเรียก
คืนโดยมิจำเป็นนั้น อาจเป็นเหตุให้ราษฎรผู้ถือใบเหยียบยบ
ย่ำได้รับความเสียหายเป็นทศเขตรอน เช่น ออกไปแล้ว
จนผู้ถือใบเหยียบย่ำลงทธรอนเกินสร้างที่ดินไป ภายหลัง
ปรากฏเห็นว่าที่นั้นเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือควรจะหวง

ห้ามไว้สำหรับเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือประโยชน์ของ
ราชการ เพราะฉะนั้นเมื่อใครขอร้องแล้ว ก่อนที่จะ
ออกใบเหยียบขย่ำ ควรจะได้สอบสวนเสียให้แน่แก่ใจ ว่าเป็น
ที่ ๆ พ้นจากการหวงห้ามดังกล่าวแล้ว ทั้งเป็นที่ว่างเปล่า
จริง ๆ ก่อนจึงออกใบเหยียบขย่ำให้

๗ การออกใบเหยียบขยำนั้น ไม่จำเป็นต้องถือว่าจะ
ต้องให้ หรือให้ตามจำนวนเนื้อที่ ๆ เขาร้องขอ ให้พึง
ระภาคเสมอว่า การออกใบเหยียบขยำนั้น ความประสงค์
จะแบ่งแจกเนื้อที่คนทรกร้างว่างเปล่าให้ราษฎรได้ทำมา
หากิน แลทำที่ดินให้เป็นประโยชน์ในการเพาะปลูก
เป็นต้นตามควรแก่กำลังของเขา จะเกียจกันมีเหยียบคด
ถือเอาอำนาจใบเหยียบขยำนั้น สำหรับหาประโยชน์โดย
ตนไม่ได้ทำสิ่งใดในที่ดินนั้นให้ได้ประโยชน์ตามสมควร
หรือหวงที่ดินไว้มากจนเกินกำลังที่จะกร้าง ถางพง แล
ทำที่ดินให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งหมดในเวลาอันควร เพราะ
ฉะนั้นถ้ามีเหตุผลให้เห็นได้ว่าผู้ขอเหยียบขย่ำที่ดินไม่ตั้งใจ

จะทำจริง เพียงแต่จะหวังไว้สำหรับกันคนอื่น จะไม่
 อนุญาตก็ได้ และควรจะได้ล่วงถึงกำลังคน กำลัง
 ทรัพย์ ของผู้ขอเหยียบย่ำเท่าที่คนนั้นเสียก่อน เมื่อเห็น
 ควรจะอนุญาตให้เหยียบย่ำเท่าใด ซึ่งจะพอดแก่กำลังคน
 กำลังทรัพย์ กับอำนาจที่จะสกัดกั้น แลให้ตามความเห็น
 สมควร นอกจากการที่จะพิจารณาแลอนุญาตตั้งว่ามาน
 ได้ มีกำหนดอำนาจแลตำแหน่งของผู้ที่จะกระจำนวนที่ดิน
 สำหรับจะอนุญาตให้แก่ผู้ขอเหยียบย่ำมาในท้องตราอีกชั้น
 หนึ่งด้วยแล้ว

๘ การต่ออายุใบเหยียบย่ำก็ควรพิจารณาเห็นว่า เขา
 ได้ทำที่ดินให้เป็นประโยชน์แล้วเพียงใด ทำจริงหรือพอ
 เป็นอบายสำหรับกันผู้อื่น ถ้าทำเพียงพอเป็นอบาย หรือ
 ไม่ทำก็ไม่จำเป็นต้องต่ออายุใบเหยียบย่ำให้ แต่ถ้าเขา
 ลงทุนลงแรงทำจริง หากแต่จะทำที่ ๆ ขอเหยียบย่ำให้
 เป็นประโยชน์ทั้งหมดไม่ได้ เพราะเวลาไม่พอ ก็ให้
 ต่ออายุใบเหยียบย่ำให้

ใบเหี้ยยบย้าประเภทที่มีอายุ ๓ ปี ที่ว่าไม่ห้ามการ
โอนกรรมสิทธิ์นั้น จะโอนกันได้แต่เฉพาะใบเหี้ยยบย้ายัง
ไม่ขาดอายุ ผู้รับโอนจะมีอำนาจยึดถือที่ดินเท่าที่ทำได้ทำ
ให้เป็นประโยชน์แล้ว ส่วนที่ ๆ ยังไม่ได้หักวางถางพง
จะยึดถือได้ก็เพียงแต่ในเขตรอายุใบเหี้ยยบย้า เมื่อใบ
เหี้ยยบย้าหมดอายุแล้ว ถ้าไม่ได้รับอนุญาตให้ต่อ หรือ
ไม่ขอต่ออายุใบเหี้ยยบย้าใหม่ จะอ้างสัญญาซื้อขายมา
ครอบงำที่ดินที่ยังรกร้างอยู่ไม่ได้ ที่แท้สัญญาชนคน
ควรเป็นสัญญาโอนใบเหี้ยยบย้าเท่านั้น ไม่ใช่สัญญา
ซื้อขายที่ดิน

๘ ส่วนการออกใบเหี้ยยบย้าใน ๔ มณฑลยกษัตริ
แลมณฑลจันทบุรีนั้น ตามประกาศใช้ข้อบังคับชั่วคราว
ในการเหี้ยยบย้าที่ดินสำหรับทำการเพาะปลูกสวนใหญ่
สัมพัทธ์ร ที่ไร่แลนา ร.ศ. ๑๒๘ มีข้อความชัดเจนค
ออยู่แล้ว (แลทั้งเจ้าพนักงานก็ยังไม่เคยดำเนินการตาม
นั้น) จึงไม่ต้องกล่าวในที่นี้อีก

๑๖ การเหยียบขย่ำที่ตนเกี่ยวแก่การข่าไม้

การข่าไม้ก็นับว่าเป็นประโยชน์สำหรับประเทศอย่าง
หนึ่ง แลเกี่ยวกษการที่ราษฎรขอเหยียบขย่ำที่ตนเป็นส่วน
มาก การออกใบเหยียบขย่ำให้ราษฎรที่กว้างขวางพึงเป็น
การแน่นอนว่า จำต้องคัดพิณตนไม้เย็บเป็นธรรมดา จึง
ควรพิจารณาถึงประโยชน์ของการข่าไม้ แลประโยชน์
ที่จะได้จากการเพาะปลูก แลความจำเป็นของราษฎรว่า
ทางใดจะได้ประโยชน์เสียประโยชน์มากกว่ากัน ตัวอย่าง
เช่น ถ้าขออนุญาตเหยียบขย่ำเพื่อทำอากรสวนใหญ่ ตาม
ที่ทราบกันว่าอากรสวนใหญ่นั้นเป็นประโยชน์มาก ถึง
แม้ในที่ ๆ จะอนุญาตนั้นจะมีไม้ใหญ่อยู่บ้าง (นอกจาก
ไม้สัก แลไม้ประเภทที่ ๑) เมื่อใดใคร่ตรวจดูเห็นว่า
ประโยชน์ที่จะได้จากการเพาะปลูกดีกว่าราคาไม้ที่จะถูก
คัดพิณก็ควรอนุญาต แต่ถ้าเป็นการขออนุญาตคัดพิณไม้
ซึ่งมีราคามากลง เพื่อทำอากรเพาะปลูกไม้สักเทศ
(คือต้นผลไม้มอายุ ๓ ปีต้องปลูกใหม่) ไม้ที่จะคัด

๕ พนลงมีย้อยมาก ถ้าสงวนไว้จะไต่ประโยชน์มากกว่าที่จะ
 ๕ อนุญาตแล้ว ก็ไม่ควรอนุญาตหรือถ้าจะอนุญาตให้ทำ
 ๕ กอนุญาตเฉพาะแต่ที่ ๆ เรียกว่าบาไต้หรือยาอ้อน (คือ
 ๕ ในที่ ๆ เป็นขามไม้เล็ก ๆ น้อย ๆ และเป็นไม้ที่ไม่มี
 ๕ ราคาแพง คำว่าประโยชน์ในที่นี้หมายถึงประโยชน์ที่
 ๕ ราษฎรจะพึงไต่จากการเพาะปลูกแลประโยชน์ทั้งในทาง
 ๕ ภาษีอากร)

๕ ส่วนไม้ที่ตัดพนลงแลเป็นไม้ที่เขาค่อยในเกณฑ์ต้อง
 ๕ เสียค่าภาคหลวง ถ้าผู้เขี้ยบย่ำจะใช้หาประโยชน์อัน
 ๕ เกยวแก่การค้าขายทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม เช่นจะ
 ๕ เอาไม้นั้นเผาถ่านสำหรับขายเป็นต้น ก็จาคต้องเสียค่า
 ๕ ภาคหลวงตามอัตราที่กำหนดไว้ ในกฎเสนาบดีแพนกว่าไม่
 ๕ แต่ถ้าไม่ได้ใช้เป็นประโยชน์ในทางค้าขายก็ไม่ควรต้อง
 ๕ ให้เสียค่าภาคหลวง

ค่าธรรมเนียมการขอทบทวน
ตามข้อบังคับ ร.ศ. ๑๑๗

ในการ

ค่า	เงิน		ประเภท
	บาท	อัฐ	
ประกาศเรื่องราว	—	๑๖	หลวง
เขียนเรื่องราว	—	๓๒	หลวง
เรื่องราวขอพรหม	—	—	ก้านั้น ๑
รวดท	๓	—	พาหนะ ๓
	—	—	พยาน ๑
ประกาศ	—	๑๖	หลวง
เขียน	—	๓๒	หลวง
ตรา	๓	๑๖	หลวง
เขียน	—	๑๖	หลวง
ตรา	๓	๑๖	หลวง

เรื่องราวขอพรหม

ใบเหยียบขี้

สลักหลังตออายุ
ใบเหยียบขี้

TU Digital

15/02/2565

(ให้ คิดเทียบราคาอัฐลงเป็นราคาสดทวงค์)

พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน

รัตนโกสินทรศก ๑๒๗

หมวดที่ ๑๔

ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียม

มาตรา ๗๔ อัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามความ
ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกดังนี้

ชั้นออกใบหยียบย่ำ

- ๑ ค่าขอร้องราว ๓ บาท โทแถมกันนั้น ๑ บาท ได้
แก่พยานบาท ๑ เป็นหลวงบาท ๑
- ๒ ค่าใบหยียบย่ำแลโฉนดนาการบาท ๑
- ๓ ค่าหยียบย่ำไร่ละ ๒ สตางค์ ตามเนื้อที่ ๆ ขอ
แต่ถ้ามาขอต่ออายุใบหยียบย่ำ ไม่ให้เรียกค่าหยียบย่ำ
ในส่วนพื้นที่ที่ไต่ลงมือเพาะปลูกแล้ว ส่วนพื้นที่ ๆ
ยังไม่ไต่ลงมือเพาะปลูก ให้เรียกค่าหยียบย่ำอีกไร่ละ
๒ สตางค์

ที่คนๆ หนึ่ง เรียกว่า ลงมือเพาะปลูกนั้น คือ ที่ๆ ได้
 ลงมือทำการเพาะปลูกแล้ว จะได้ผลผลิตหรือไม่ได้อีก
 ที่เช่นนี้ เกษตรกรตามพระราชบัญญัติ ส่วนค่าเสียหาย
 ที่ใดก็ตาม เช่นแต่ส่วนที่ๆ ไม่ได้ลงมือทำเลย

คำอธิบาย

การใช้แบบพิมพ์สำหรับออกใบเหี้ยบย่ำที่ดิน

๑ ผู้ใดจะขอเหี้ยบย่ำที่ดินว่างเปล่า (คือ ที่ดินที่ยังไม่มีใครเข้าปกครองเป็นเจ้าของ แลที่ ๆ ไม่เป็นสาธารณประโยชน์ แลที่ ๆ รัฐบาลไม่พึงหวงห้าม) ละค้าขลโต ให้ยกหลักหมายเขตรนากันนและพยานไปช้ลสรทตามกฏหมาย แล้วให้ ยนเรองราวขอขบงของทคนต่อกรมการอำเภอลตามแบบ ๑ ในเรองราวนี้ ให้กันนและพยานลงชชหรือลายมอรรบรองมาด้วย ถาที่ใดมีหอทะเขยบนทคน เมอกรมการอำเภอลอกใบเหี้ยบย่ำแล้ว ให้ส่งไปให้หอทะเขยบนทคนด้วย ๑ ฉบับ

๒ เมอกรมการอำเภอลเคพเคระหเห็นควรรอกใบเหี้ยบย่ำให้เพียงไร หรือถาเป็นทมากเกินกว่าอำนาจของนายอำเภอลจะออกใบเหี้ยบย่ำให้ได้ เมอได้รายงานโดยลาคับ ให้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจเห็นอให้ออกใบ

เหยียบย่ำได้แล้ว ก็ให้จัดการออกใบเหยียบย่ำให้แก่ผู้
 ขอไปตามแบบ ๒ การต่ออายุใบเหยียบย่ำกติก การโอน
 ใบเหยียบย่ำ (เฉพาะใบเหยียบย่ำชนิดที่มีอายุ ๓ ปี)
 กติ ให้ผู้ขอต่ออายุหรือผู้ขอโอนนำใบเหยียบย่ำมาจัดการ
 ต่ออายุ หรือจัดการโอนกันณะที่ว่าการอำเภอ เมื่อนาย
 อำเภอเห็นสมควรแล้ว ก็ให้สลักหลังต่ออายุหรือโอนให้

ในการโอนนั้น ให้กรมการอำเภอเขียนหมายเหตุ
 ไว้ให้ทราบด้วยว่า ผู้รับโอนจะยกถอนกรรมสิทธิ์ไว้ได้เพียง
 ใบเหยียบย่ำหมดอายุ ถ้าหมดอายุแล้ว ก็จะยกถอนตน
 เป็นกรรมสิทธิ์ได้เฉพาะที่ ๆ ได้ทำประโยชน์แล้วเท่านั้น
 เว้นแต่กรมการอำเภอจะได้ต่ออายุให้ใหม่

๓ ใบประกาศเรื่องขอขมของของคน สำหรับยื่นออก
 ประกาศโฆษณาไว้ณะที่ตนที่มีผู้ขอเหยียบย่ำ กยทว่า
 การก้านั้น (ตามกฎหมายออกใบเหยียบย่ำก่อนจึง
 โฆษณา แต่น่าจะเป็นการยุ่งยากในเมื่อมีผู้ร้องว่าออก
 ใบเหยียบย่ำทับทของเขา จึงควรโฆษณาเสียก่อน) เมื่อ

พนักงานค โฆษณาไม่มี ใครคัดค้านจึงออกใบเหี้ยมขยำที่
ดินให้

๔ ทะเบียนที่ดินที่ออกใบเหี้ยมขยำใหม่ วัตถุประสงค์ว่าการ
อำเภอ ๆ ละเล่ม (ที่จังหวัดและที่มณฑลจะทราบได้จาก
รายงานประจำเดือน ว่าเดือนใดอำเภอใดออกใบเหี้ยมขยำ
หรือต่ออายุใบเหี้ยมขยำไปกี่ราย เป็นจำนวนเนชท์เท่าใด)
ทะเบียนนเมื่อนายอำเภอออกใบเหี้ยมขยำรายใดไป จะต้อง
ลงไว้ในทะเบียนเป็นราย ๆ ไป เมื่อถึงเดือนกให้รวม
จำนวนจากทะเบียนลงในรายงานประจำเดือน

๕ ใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมในการเหี้ยมขยำที่ดิน
ตามข้อที่ปรากฏอยู่แล้วว่า สำหรับใช้ทำอะไร ที่ควร
ตกเดือนในทบทเพียงว่า ค่าธรรมเนียมประเภทใดที่
กฎหมายบัญญัติให้จ่ายให้แก่กานหรือพยาน เมื่อได้
จ่ายไปแล้ว ต้องให้กานนั้นและพยานเช่นชอรับไว้ใน
ต้นขว.